

שמעתי ממורי [הבעל שם טוב] שרבו
 ענותנותו של האדם גורם
 שנתחזק מעבודת ה' יחברו, שמצד
 שפלותו אינו מאמין כי האדם גורם על
 ידי תפלתו ותורתו שפע אל כל
 העולמות, וגם המלאכים נוזנין על ידי
 תורתו ותפלתו, שאלו היה מאמין זה,
 כמה היה עובד ה' בשמחה ובקראת מרב
 כל, והיה נהנה בכל אות ותנועה ומלה
 לאמרה פקא יאותי:

כאור דע מה למעלה מקד' (אבות סי' כ)
 מ"א רצה לומר מקד' תרע, איזה מדה
 שנתעורר בה שפך הוא למעלה י:

(מולחם ישקן יתקן מר' עקי ר"ם ולמר סלע)

ופירגשו וישקה ראומה. פרש הבעל
 שם טוב דקאי על ענה
 פסולה, פירש שמחנאה בענה שלו
 ורצה להראות שהוא ענו. וזה שכתוב
 יפילגשו ענה פסולה הנקרא פילגשו,
 וישקה ראו מה, פירש ראו שאני
 במדונות ובחינת מהי, ויתלך את
 טכח' על ידי זה היצר הרע טובח אותו
 ומל עין ענה פסולה הנ"ל משל מבעל
 שם טוב ולהיה לאחד שהיה לו כל
 הפעלות ומדות משבחות אלא שהיה
 בעל גאון גדול, ואמר לו העולם הרי
 יש לך כל הפעלות משבחות אלא שיש
 לך חסרון זה שאמה בעל גאון, התלמד
 עצמו להיות ענו ושוכ לא יחסר לך שום
 מעלה, ועשה כן והתלמד להיות עניו כר,
 ופעם אחת הקניטו אדם אחר, אמר לו
 שוטה שבועלם מה אתה חשוב לנגדי,
 בין שאני ענו גם כן אם כן לא יחסר כי
 שום מעלה כר: (כבר עס טוב מר' עמו)

מהבעל שם טוב הקדוש, צריך האדם
 להיות תמיד בדעה מישכת ולא
 במהירות, וזהו יאכרתם מהרה (דברים יא).

ח. צריך לאכד המהירות, ולהיות תמיד
 בדרך המצוה, לא בהתנשאות ולא
 בשפלות חס ושלום, הינו, אם פטיב
 פאת' (בראשית ד' ח'), אז עס איז עהם גיט
 [אם טוב לו] יש לו התנשאות, ואם לא
 היטיב' יש לו שפלות ו'לפתח חשאת
 רכז'. כל זה לא טוב, רק נע ונד תהיה
 הארץ, שיהיה תמיד לא בהתנשאות ולא
 בשפלות ועצבות, רק פעם כף ופעם כף,
 והינו אם יבא לו התנשאות יכריע את
 עצמו לצד השני, ואם ירגיש שיבא לו
 עצבות יכריע את עצמו להפוך י:

והנה משה הוא בחינת הרעת, וה'
 סיני, והר' הוא בחינת גאות,
 וסיני הוא בחינת שפלות, וזהו ינדבר
 ה' אל משה בהר סיני, שצריך האדם
 לקח בחינת משה בחינת דעת לטמי
 המדות הר' סיני, שיהיה בידו המשקל
 נגד היצר הרע, לפעמים בבחינת הר'
 ולפעמים בבחינת סיני, כי דרכו של
 יצר הרע להגיס דעתו של אדם בבחינת
 הר', ולפעמים עושה את עצמו כהיצר
 טוב להשפילו בשפלות, בכדי למנע
 אותו מעבודת השם יחברו, ואז נקרא
 סיני, ועצה למדה הזאת מדת
 השפלות, הלא יהודי אני, ונגד גדלות
 משפיל את עצמו מצד שפלות חמרו,
 והכל על ידי הרעת:

(נחור הכיס (לנחור) מערכת י' אום מו)

בשם הבעל שם טוב, כי קדם עשיית
 המצוה אין לחשב כלל בהשגחה
 פרטית, אלא אדרבה, צריך האדם לומר
 אם אין אני לי מי לי (אבות פ"א מ"ד),
 אבל אחר המעשה, מחייב האדם להתישב
 בעצמו ולהאמין שלא מכחו ועצם ידי
 עשיתי המצוה, אלא רק מלח ה', שכן
 חשב עלי מבל מראש, וכן הייתי מקרה
 לעשות: (אגרות הסולם לנחור י')